

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Nuclei evangelici pars festivalis

Trautmann, Samuel

Wittebergae, 1664

Oraculum sacrum XLVIII.

[urn:nbn:de:bsz:31-160375](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-160375)

Unicum & solum CAPUT| Ecclesie est Christus
 Jesus, *Basilius in Asceticis.*

Was wilstu/ Vater Pabst! um den Primas
 viel zanken/
 Las fahren allen Zank/ und bleib in deinen
 Schranken ;

Der Welt- Herz in der Hand ein
 weltlich Scepter führt/
 Das zwier-geschärfste Schwert zu
 führen dir gebührt.

Ex vers. 29.

*Cum cruce discipulus dat Christus calica regna,
 Hac etenim dederat cum cruce regna Pater.*

ORACULUM SACRUM XLVIII.

Rom. VIII, 17. 18.

TEXTUS GRÆCUS SACER.

Εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι κληρονομή-
 μεν τοῦ θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ θεοῦ, ἕως συμπα-
 ρχοῦμεν, ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν. Δοξάζομαι ὅτι
 ὅτι ἐκ ἀξίας παθημάτων τοῦ Ἰησοῦ κληρὸς πρὸς τὴν
 μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς.

Versio vulgata Latina.

Si autem filii & heredes, heredes
 qui

videm Dei, coheredes autem Christi, si
 amen compatimur, ut & glorificemur.
 existimo enim quod non sint condignæ
 passionibus hujus temporis, ad futuram
 gloriam, quæ revelabitur innobis.

VERSIO B. LUTHERI.

Seynd wir denn Kinder/ so seind
 wir auch Erben/ nemlich Gottes Er-
 ben/ und Mit-Erben Christi/ so wie
 anders mit leyden/ auff daß wir auch
 mit zur Herrligkeit erhaben werden.
 Denn ich halte es darfür/ daß dieser
 Zeit leyden/ der Herrligkeit nicht wehret
 ley/ die an uns soll offenbahret werden.

N O T Æ.

1. Renati h. l. dicuntur filii DEI, *υιοθεσια*
 utem nostra distert ab *υιοθεσια* Christi. Nos
 sumus filii Dei non per charitatem, uti con-
 tendit Bellarminus lib. 2. de Justif. cap. 5. sed
 per fidem Joh. I, 12. Gal. III, 26. Christus autem
 est filius DEI per æternam à patre generatio-
 nem Pf. II, 7. Prov. VIII, 23. Mich. V, 2. Joh. I, 18,
 contra *Felicem quendam minime felicem, qui in*

Synodo Francofurtensi circa Annum Christi 800. pro heretico fuit habitus quod Christum filium DEi adoptivum adpellavit. Huic pollicem premit Socinus, qui cum complicibus Christum filium DEi adoptivum facit. Sic enim in Antiwujek. c. 5. respons. ad class. 3. argum. 1. p. 278. statuit Christum esse adoptivum Dei filium eò sensu, quò scriptura omnes Christianos adoptivos DEi filios adpellat. 2. idq; idè quòd similitudinem, quam cum Deo habet, non in ipsa conceptione & nativitate habuerit, sed postea ex Dei dono & gratia illam adeptus sit. 3. ante resurrectionem Christum Dei filium planè & perfectè fuisse, quandoquidem defuerit illi immortalitas & absolute dominationis cum Deo similitudo 4. sanctitatis tamen & sapientia similitudinem cum Deo perfectè habuisse etiam ante resurrectionem, ac propterea præter alias causas jure pro eò tempore DEi filium esse appellatum & quidem unigenitum. Hactenus Socinus loc. cit.

II. Quemadmodum autem filiatio nostra differt à filiatione Christi: Ita quoq; nostra κληρονομία à Christi κληρονομία accuratè est discernenda. Credentes h. l. dicuntur κληρονομοι τῆ ἡσ̄: dicuntur heredes βασιλείας οὐρανῶν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου Matth. XX

34. Chri

34. Christus autem dicitur constitutus κληρονομίου & πάντων contra modo nominatum Socinum & assecelas.

III. Nec ille est κληρονομίου & qui aliquid meritis acquirit, sed ille cui aliquid jure hereditatis obvenit, contra Pontificios, & cumprimis Barradium, qui in Concord. Evang. τὸ κληρονομίον ineptissime per merita acquirere exponit. Sed hunc errorem notavi supra in enucleat. Orac. XV.

IV. Apostolus h. l. filiis Dei non solum hereditatem promittit, verum etiam viam monstrat quâ fideles ad hujus hereditatis possessionem aspirare possint, quando ait: Si tamen cum eo glorificemur. Quibus verbis non meritum nostrum adstruitur, sed tantum MODUS seu ordo indicatur. Quem in regni sui & honorum ejus dispensatione DEUS observat, nimirum ut eadem viâ Christiani regnum hoc ingrediantur, quâ ipse filius DEI hoc regnum fuit ingressus. Nec enim melior esse debet discipuli aut servi conditio, quàm Magistri aut Domini fuit, Joh. XV, 20. At filius DEI per crucem & passionem ingressus est in gloriam suam Luc. XXIV, 26.

E. & Christiani per crucem & passionem in regnum DEI ingredi debent. Hinc Apostolus

stols statim versu sequenti subjicit, passiones præsentis temporis non esse pares ad futuram gloriam. Et Act. XIV, 22. disertè inquit nos non propter sed *ἵνα* εἰσέλθωμεν intrare in regnum DEI. Ubi præpositio *ἵνα* non ἀπολογησῶς, sed *ἑργατικῶς* est accipienda, *contra Pontificios*.

V. Deniq; è loco præsentis tale fluit rationium:

Inter quæ nulla planè est proportio inter ea nullus nexus causæ & causati necessarius est.

Arqui inter futuram gloriam & nostras passiones nulla planè est proportio. Non enim sunt condignæ nostræ passiones ad futuram gloriam, teste h. l. Apostolò.

E. nullus nexus necessarius esse poterit inter causam & causatum. *contra eosdem meritum de condigno urgentes*. Sequitur nunc

SENTENTIA PATRUM

1. De nostra FILIATIONE.

Contentio est: Vides ut contendat Apostolus nos prope Dominum sistere? quoniam enim non omnes filii heredes, ostendit nos tùm filios tùm heredes. Quoniam porro non omnes heredes magnificarum rerum heredes sunt, ostendit nos id esse adsequutos quum Dei heredes

genti heredes simo. Rursus quandoquidem heredes qui non esse nem DEi esse contigit, non omninò autem unigenito coheredes, ostendit nos & hoc adsequutus *Chrysost. in Comment seu homil. 14. f. 42.*

II. De nostra cum Christo PASSIONE.

oportet te simul crucifigi cum crucifixo, si nullati cum eo qui passus est, ut ita simul glorificeris cum glorificato, inquit, *Macarius Agypt. 10m. 12.*

Uc focii passionum estis, sic eritis & consolationis, *Hieronymus in Epitaph. Paula T. 1. 177. B.*

Quicquid pateris cogita quia prior passus est, ut moreretur & resurgeret. Talem & tu finem spera qualis in illo (Christo) praesens est, inquit *August. in Ps. 60.*

III. Quod passionum nostrarum nullam plane ad vitam æternam sit proportio aut comparatio.

ἡ ἐκαστὸς ἀφ' ἑκλήθη ὁ Ἀδάμ ἕως τῆς συνπλείας τῶ κόσμου ἐπολέμει πρὸς τὸν σατανᾶν καὶ ἠπόμενε πᾶς θλίψεις θέν μεγά ἐποίη πρὸς τὴν ὄραν, ἢ μελλει κληρονομεῖν. Συνβασιλεύσει δ' εἰς τὸ ἀπεραντες αἰῶνας μὲ χριστῷ: hoc est quisq; ex eo quo creatus est Adam, usq; ad consummationem mundi dimicaret contra satanam & sustineret afflictiones nihil magni periret.

perageret respectu gloriæ, quam consequutur
est. Regnabit enim in infinita secula una-
cum Christo, *Macarius homil. 15. p. 206.*

Si quis pateretur omnes, omnes pœnarum
acerbitates, quæ in tempore presentis vitæ suf-
ferri possunt, non essent omnes illæ passio-
nes dignum meritum ad consequutionem fu-
turæ gloriæ, quæ oblatio omni velamine re-
velabitur in nobis, quando percipiemus illud,
quod oculus non vidit, *Anselmus comment.
in b. l.*

Si homo mille annis serviret DEO etiam
serventissime, non mereretur ex condigno di-
midium diem esse in cœlorum regno, *Idem de
mensur. crucis T. 3. f. 312.*

Der reiche Herz sein Reich den Jüngern
hat bescheiden/
Doch so und dergestalt/ daß sie hier sollen
leiden
Mit ihm viel Ungemach/ und durch
viel Herseleyd/
Und ungezehle Nothe eingehn zur
Herzlichkeit.

Ex Matth. IX, 9.

Discite quid meritum, quid Christi gratia possit
Matthæi exemplò discite Papicole!

ORACULUM SACRUM. XLIX.

Rom. IX, 15. & 16.

TEXTUS GRÆCUS SACER.

Ἄρα βιάτῃ θελοῦσθε, εἴ τῃ τρέχοντι,
καὶ δὲ τῷ ἐλευθῆρῳ θεῷ.

Versio Vulgata.

Igitur non volentis neque currentis,
sed miserentis est DEI.

Versio B. LUTHERI.

So lieget es nun nicht an jemandes
wollen oder lauffen/ sondern an Gottes
erbarmen.

NOTÆ.

I. Apostolus in hoc capite nono, ex quo de-
sumtum est præsens oraculum, non agit ex pro-
fesso & directè de electione ad salutem æter-
nâ, nec etiam de Reprobatione ad damnatio-
nem æterna: inprimis verò absolutâ à solo &
mero DEI beneplacito absque intuitu fidei &
incredulitatis, pendente, sed de tali electione

Ct 5 & 15.